

Maturitní práce a její obhajoba před zkušební maturitní komisí

Zadání maturitní práce

Zadání maturitní práce obsahuje:

- a) téma maturitní práce,**
- b) termín odevzdání maturitní práce,**
- c) způsob zpracování a pokyny k obsahu a rozsahu maturitní práce,**
- d) kritéria hodnocení maturitní práce,**
- e) požadavek na počet vyhotovení maturitní práce**
- d) doporučení**

a) Téma maturitní práce

Témata maturitní práce jsou zveřejněna 4 měsíce před konáním obhajoby maturitní práce. Studenti si volí témata prací na základě vypsání témat (viz. příloha). Maturitní práce ze základů společenských věd je zpracována a prezentována pouze v anglickém jazyce. Maturitní práce z psychologie je zpracována a prezentována pouze v českém jazyce.

b) Termín odevzdání maturitní práce

Termín odevzdání maturitní práce je stanoven na 16. března 2026. Termín obhajoby maturitní práce je v termínu 18.5-22.5.(25.5.) 2026. Posudky budou předány žákovi a členům zkušební maturitní komise nejpozději 14 dní před termínem obhajoby maturitní práce.

Neodevzdá-li žák pro vážné důvody práci ve stanoveném termínu, je povinen se řediteli školy písemně omluvit v den stanovený pro odevzdání maturitní práce. V případě uznání omluvy žáka, je žákovi určen náhradní termín pro odevzdání maturitní práce. Pokud žák maturitní práci neodevzdá ve stanoveném termínu bez písemné omluvy s uvedením vážných důvodů nebo pokud mu omluva nebyla uznána, posuzuje se jako by danou zkoušku vykonal neúspěšně.

c) Způsob zpracování a pokyny k obsahu a rozsahu maturitní práce

Každá závěrečná práce je vizitkou autora, proto by měla být úhledná, bez věcných a jazykových chyb. Práce musí být dobře čitelná, bez překlepů. Při psaní maturitní práce vychází žák z pravidel daných normami.

Žák vypracuje práci na zvolené téma samostatně. Práce může být rešerší, komparací i výzkumem. Striktní členění práce na teoretickou a praktickou část není vyžadováno, ale student by měl prokázat schopnost teoreticky vymezit dané téma, zařadit do širšího myšlenkového kontextu a poté konkrétně aplikovat.

Žáci mají možnost pokračovat na tématu, které bylo součástí jejich jiné práce, pokud práci adekvátně rozšíří a obohatí o jiné poznatky.

Rozsah:

Dolní hranice rozsahu práce je stanovena na 3000 slov. Horní hranice práce je stanovena na 6000 slov. Do počtu slov se nepočítá úvodní strana práce, obsah, poděkování, abstrakt, klíčová slova, poznámky pod čarou ani poznámkový aparát.

Části práce:

Práce musí obsahovat následující části:

- Titulní strana
- Prohlášení
- Abstrakt (max. 10 řádek, stručná charakteristika práce) a klíčová slova (5 – 10 nejdůležitějších slov či slovních spojení práce)
- Poděkování
- Obsah
- Úvod, zvolené téma maturitní práce (Při sepsání úvodu bychom si měli položit otázky typu: Čím se bude seminární práce zabývat? Jaký je cíl seminární práce? Jaký přínos seminární práce bude mít? Důležité je cíl jasně vymezit a také uvést, z jakého důvodu jsme si zvolili právě tuto problematiku a v jakém kontextu se jí budeme zabývat. Je potřeba, aby byl cíl stanoven co nejpřesněji, měl konkrétní podobu a byl snadno pochopitelný. Na obecné fráze zde není prostor.)
- Vymezení problematiky a klíčové pojmy (Představení základních domněnek či cílů, které budete ve vaší práci řešit.)
- Analýza, přehled současného stavu, zvolený postup řešení (Jakým způsobem zpracováváte vaši práci, jaké metody jste při tom použili)
- Řešení zvolené problematiky
- Výsledky maturitní práce (Úplný výčet výsledků. Ověření či neověření stanovených hypotéz. Vyřešení stanovených cílů.)

- Závěr (Shrnutí závěrů a výsledků práce. Výhody a přínosy práce. Shrnutí práce jako celku.)
- Seznam použitých informačních zdrojů (Abecedně dle zásad bibliografického záznamu. Můžete oddělit seznam použité literatury a internetových odkazů)
- Seznam zkratk použitých v textu
- Seznam příloh
- Přílohy

Formát:

závěrečná práce má formát A4

- práce je psána v textovém editoru
- úprava textu je dána normou ČSN-ISO-690
- píše po jedné straně papíru (jednostranný tisk)
- nepoužívají se barevné papíry
- na jednu stranu papíru se píše 30 řádků a na řádek asi 60 úhozů (viz ČSN-ISO-690) - velikost písma 12, font Times New Roman, řádkování 1,5
- horní okraj 25 mm, dolní okraj 15 mm, levý okraj 25 mm, pravý okraj 10 mm
- první řádek každého odstavce se píše 0,5 cm od levé strany

Písmo:

- v celém textu je nutné zachovat jednotnou grafickou úpravu, titulky a podtitulky
- práce je psána proporcionálním a patkovým typem písma (Times New Roman)
- v práci nepoužívejte více druhů písma (lepší je kombinovat velikost, kurzívu, tloušťku jednoho typu písma)
- velikost písma - vlastní text: 12 bodů
- velikost písma - nadpisy kapitol: 20 - 24 bodů
- velikost písma - podkapitoly: 14 - 16 bodů
- velikost písma - popisy tabulek, obrázků, záhlaví: 10 bodů
- velikost písma - poznámky pod čarou: 8 bodů

Členění textu, dělení slov:

- je nutné dodržovat pravopisná pravidla jazyka práce
- maximálně 3 po sobě následující řádky mohou končit rozděleným slovem
- v nadpisech se slova nedělí

- na konci řádku nesmí zůstat jednohlásková předložka a spojka, pomlčka, zkratka dvou nebo více slov
- nerozděluje se:
 - akademický titul
 - zkrácené jméno a příjmení
 - číslice a název počítaného předmětu
 - značka a jednotka
- na konci stránky nesmí zůstat osamoceně:
 - nadpis kapitoly
 - samostatný první řádek odstavce
 - slovo ukončené rozdělovacím znaménkem
- začátek stránky nesmí obsahovat:
 - samostatný popis obrázku
 - poslední řádek odstavce a část nadpisu
- hlavní kapitoly začínají na novém listu papíru, nadpisy se uvádějí na samostatných řádcích a nepíše se za nimi tečka

Číslování stránek:

- čísluje se arabskými číslicemi uprostřed nebo vpravo v zápatí
- nečísluje se titulní stránka práce (vzor je k dispozici na konci tohoto dokumentu), originál zadání, počet stránek se ovšem počítá od titulního listu
- číslování oddílů a pododdílů:
 - používají se arabské číslice
 - za číslem kapitoly se nedělá tečka (např. 1 Úvod, NE 1.Úvod)
 - číslování dokumentů upravuje norma ČSN-ISO-690 „Dokumentace. Číslování oddílů a pododdílů psaných dokumentů“

Číslování kapitol:

- musí se používat arabské číslice
- hlavní kapitoly (první úroveň) se musí číslovat průběžně počínaje číslem 1
- každá kapitola může být rozčleněna na libovolný počet pododdílů (druhá úroveň) a ty jsou také průběžně číslovány
- toto členění a číslování je možné rozšířit na další pododdíly (třetí a další úroveň)

- mezi čísla, která označují pododdíly, se vkládá tečka (např. 2.1)
- za číslo, které označuje poslední úroveň, se tečka nedává (např. 2.1.3)
- počet kapitol a podkapitol je třeba omezit tak, aby byly přehledné a bylo snadné je číst a odkazovat

Poznámky pod čarou:

- odděleny od textu vodorovnou čarou
- číslování je průběžné v celé práci
- každá poznámka pod čarou musí začínat velkým písmenem a končit tečkou

Tabulky:

- každá tabulka musí mít popis (např. název, číslo, legenda aj.)
- popisný text tabulky musí být umístěný nad tabulkou za číslem tabulky
- číslo tabulky se píše arabskými číslicemi
- tabulky se číslují a popisují průběžně
- seznam tabulek může být uveden v obsahu
- záhlaví a legenda se výrazně oddělí od ostatních částí tabulky
- písmo tabulky má být stejné jako je použito v textu, ale zmenšeno o 1-2 body
- šířka všech sloupců by měla být stejná
- výsledky se zdůrazňují tučným písmem
- pokud je z tabulky vytvořen graf, umístíme jej na stejné stránce jako tabulku

Obrázky:

- obrázky číslujeme a označujeme názvem (např. obr.1 Název)
- název obrázku začíná velkým písmenem a nepíše se za ním tečka
- je-li obrázek širší než stránka, umístíme ho naležato hlavou doleva a popisek je na pravé straně

Přílohy:

- podklady, které slouží jako doplňující, jsou zařazeny nebo svázané na konec textu do oddílů „Přílohy“ a jsou číslovány
- přílohy, které nelze svázat (disketa, výkres, CD atp.), se umístí na zadní straně desek do pevné vlepené „kapsy“
- všechny přílohy musí být uvedeny v obsahu

Citace použité literatury:

Veškerá formální úprava citací podléhá normě ČSN-ISO-690 (tzv. Harvardský styl). Jedná se o velice oblíbený způsob citování. Podobný způsob, nazývaný také jako „author-date“ se objevuje v mnoha citačních stylech.

Jeho princip spočívá v uvedení jména tvůrce a roku vydání citovaného informačního zdroje přímo v textu formou jméno-datum (ISO 2021).

Citace v textu:

Do textu vaší práce napíšete do závorky tvůrce, obvykle příjmení autora a rok publikování. Pokud se vyskytuje jméno tvůrce přirozeně v textu, napíšete do závorky pouze rok vydání, případně stránku (pokud se jedná o přímou citaci).

Přímá citace ukázka:

“Člověk žije v souhře či konfliktu svých záměrů („rozvrhů“) a toho, co se mu přichází („vrženost“).“ (Sokol 2004, s. 13)

Citace v seznamu literatury bude vypadat takto:

SOKOL, Jan, 2004. *Člověk a náboženství. Proměny vztahu člověka k posvátnému*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-886-4.

V případě, že je autorem díla organizace, jejíž název je vhodné zkrátit, lze v citaci v textu využívat zkratku, pokud v seznamu literatury bude autorská organizace rozepsána plným názvem a v závorce bude uvedena využívaná zkratka.

Příklad citace v textu:

(MPSV 2022)

Citace v seznamu literatury bude vypadat takto:

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ (MPSV), 26. 1. 2022. *Ministr*. Online. mpsv.cz. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/ministr>. [cit. 2022-07-12].

Parafráze ukázka:

Sokol (2004), poukazuje na to, že člověk je středem svého zkušenostního světa a jeho život je určován konfliktem či souhrou mezi jeho záměry a tím co se kolem něj děje.

Citace v seznamu literatury bude vypadat takto:

SOKOL, Jan, 2004. *Člověk a náboženství. Proměny vztahu člověka k posvátnému*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-886-4.

V rámci své práce uvádím data, hodnoty z tabulek nebo grafů (Příjmení autora rok publikování).

„Příjmení autora“ ve své práci uvádí ... (rok publikování).

Předchozí výzkumy „příjmení autora“ (rok publikování, stránky) nepokrývaly skupinu respondentů/období let Z, kterou se bude zabývat náš výzkum.

Seznam literatury:

Bibliografické citace jsou uspořádány v seznamu v abecedním pořadí podle příjmení autorů s rokem vydání (ISO 2021).

Příjmení, J., rok vydání.

Pokud od jednoho autora citujeme více děl, řadíme je dle roku (u více děl se stejným rokem publikace udáváme a, b, c, např. 2000a, 2000b).

Instrukce pro použití a citování umělé inteligence (AI) v maturitní práci:

1. Použití AI

Jasně definujte účel: Před začátkem konverzace s AI si ujasněte, jaký problém nebo otázku chcete řešit. To vám pomůže získat konkrétní a relevantní odpovědi.

Formulace otázek: Snažte se formulovat otázky co nejpřesněji a nejkonkrétněji, aby odpovědi byly co nejvíce užitečné.

Ověřování informací: Vždy ověřte informace získané od AI z jiných spolehlivých zdrojů. AI nemusí vždy poskytovat 100% správné informace.

2. Citování AI

Standardní citace: Při citování odpovědi od AI v textu používejte následující formát:

V textu: „Podle ChatGPT (OpenAI, 2024) ...“ nebo „ChatGPT (OpenAI, 2024) uvádí, že ...“.

V seznamu literatury: „OpenAI. (2024). ChatGPT [Large language model]. OpenAI. Dostupné na <https://www.openai.com/>“.

3. Transparentnost

Zveřejnění použití AI: V úvodu nebo metodologické části vaší práce uveďte, že jste použili AI jako zdroj informací, a popište, jakým způsobem jste s ním pracovali.

Příklad textu: „Při zpracování této práce jsem použil/a ChatGPT, jazykový model vyvinutý společností OpenAI, pro získání a ověření některých informací. Model jsem použil/a především k ... (doplňte konkrétní účely, např. formulaci hypotéz, nalezení literárních zdrojů, ověření faktů apod.).“

4. Etické aspekty

Autenticita práce: Ujistěte se, že AI používáte pouze jako podpůrný nástroj a ne pro kompletní vytváření obsahu. Vaše práce by měla odrážet vaše vlastní znalosti a dovednosti.

Plagiátorství: Vyhněte se kopírování odpovědí od AI bez řádné citace. Vždy uveďte, že informace pocházejí z tohoto nástroje.

5. Technické aspekty

Verze a datum: Vždy uveďte, kterou verzi AI jste použili a kdy jste s ním pracovali, například „ChatGPT (verze GPT-4, květen 2024)“.

Zaznamenání konverzace: Uložte si kopie konverzací s ChatGPT pro případnou kontrolu. Tyto záznamy mohou být také přiloženy jako příloha k vaší práci.

Doporučení:

Pro jednotný a správný formát citací je doporučeno používat generátory citací jako např. www.citace.com.

d) Kritéria hodnocení maturitní práce

Známka z maturitní zkoušky zahrnuje samotné hodnocení práce, obhajobu maturitní práce a písemný test v poměru 60% pro hodnocení práce a obhajobu a 40% písemný test z učiva střední školy pro předměty ZSV a psychologie.

Kritéria hodnocení maturitní práce a obhajoby:

- Obsahová správnost, dodržení tématu, samostatnost, vhodnost použitých metod
- Formální správnost (členění textu, jazyková úroveň, dodržení pravidel citací, autorských práv a morálních pravidel pro práci se zdroji)
- Obhajoba (argumentace, prezentace, orientace v dané problematice, ICT podpora), délka obhajoby 15 minut - prezentace práce, zodpovězení otázek
- Přínos práce

pozn. kritéria hodnocení maturitní práce a obhajoby jsou vypracovány v dalších dokumentech viz úřední deska.

e) Požadavek na počet vyhotovení maturitní práce

Žák odevzdá práci ve 3 fyzických vyhotoveních (3 kopie) v kroužkové vazbě. Zároveň s tím odevzdá práci v elektronické formě.

f) Doporučení

Před odevzdáním práce zkontrolujte zda:

- v práci nejsou gramatické chyby
- v práci nejsou neopravené chyby (překlepy, dělení slov aj.)
- v práci není nevhodná úprava textů, obrázků a tabulek (nezarovnaný text, nevhodný typ písma, nejednotné okraje, nevhodné zvýrazňování aj.)

- jsou stránky správně očíslované
- jsou obrázky, tabulky, vzorce aj. očíslovány a označeny názvem
- vazba a označení práce neodpovídá předepsaným požadavkům
- věty použité v práci nejsou, buď příliš rozsáhlé, nebo naopak pouze holé
- v práci nepoužíváte hovorové výrazy, místní (podnikové, krajové) slangové výrazy atp.

V Ostravě 01.09. 2026

Ředitel školy: Ivo Helebrant

YOUR TITLE (RESEARCH QUESTION)

TOPIC

Author:

Supervisor:

Opponent:

Class:

Ostrava, 2026

NÁZEV PRÁCE (RESEARCH QUESTION)

TÉMA

Autor:

Vedoucí práce:

Oponent práce:

Třída:

Ostrava, 2025